

APEK
Stegne 7
p.p. 418

1001 Ljubljana

Agencija za pošto in elektronske komunikacije
Republike Slovenije

Prejeto: 07.02.2013	Sig.z.: 0813
	Pril.:
Številka zadeve: 0073-9/2012/8	Vred.:
V vrednost:	

Številka: 0073-9/2012
Ljubljana, 1.2.2013

ZADEVA: Pripombe, predlogi ali dopolnitve k predlogu splošnega akta o zaščiti otrok in mladoletnikov v televizijskih programih in v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo

Spoštovani,

v nadaljevanju vam podajamo naše predloge in pripombe (oziroma prošnje za dodatna pojasnila) k predlogu splošnega akta o zaščiti otrok in mladoletnikov v televizijskih programih in v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo (v nadaljevanju: akt), katerega osnutek je bil objavljen na spletnih straneh APEK, dne 21.12.2012 ob pozivu zainteresirani javnosti.

Predlogi in pripombe:

- v 1. členu, 1. odstavku, 4. in 5. alineja:

Definiciji »Eksplcitne seksualne programske vsebine« in »Pornografske programske vsebine« sta si zelo podobni, akt sam ju tudi v nadaljevanju zelo podobno obravnava. To je še posebej občutljivo saj je tematika, ki jo obravnavata, dojemana zelo subjektivno in menimo, da bi bilo potrebno jasno pojasniti zakaj je potrebno takšno razlikovanje. Prav tako je povsem nejasen pojem ekstremne spolnosti, ki se uporablja v definicij pornografskih programskih vsebin. Naše mnenje je, da navedeno razlikovanje ni potrebno ter, da se te vsebine lahko obravnavajo enako (več o tem še v nadaljevanju).

Ravno tako je neposrečena uporaba besede ter v obeh definicijah (»...spolne organe ter nazorne podobe...« in »...spolne organe ter podobe ekstremne...«) saj se pomen definicij povsem spremeni če je tu mišljeno, da morata bit oba pogoja izpolnjena kumulativno (to je v smislu »in«) ali če je mišljeno kot naštevanje (to je v smislu »ali«). Ker je jasno, da so ti pojmi podvrženi subjektivnemu dojetanju se nam, tudi zaradi zagotavljanja pravne varnosti za vse, ki se jih tematika in akt dotikata, zdi še toliko bolj pomembno, da so le ti kar najbolj jasni.

- 6. člen:

Vsebuje absolutno prepoved vsebin, ki jih ni mogoče uvrstiti znotraj družbeno sprejemljivih kriterijev, kjer so nekatere v nadaljevanju tudi primeroma navedeni. Ravno nekateri izmed teh primeroma navedenih kriterijev so problematični saj od dobeseednem branju predstavljajo preširoko. Glede na to kako je zapisan sedaj bi med prepovedane vsebine (ali vsaj prizore) tako spadala npr. Vojna zvezd – Jedijska vrnitev (s princeso Leio kot sužnjo), veliko komedij sicer vprašljivega okusa pa vseeno – kot npr. Eurotrip – ki vsebuje sadomazohistnični prizor ali dva. To nazorno in jasno prikazuje, da so tudi primeroma navedene vsebine v določenih primerih družbeno sprejemljive in menimo, da bi bilo potrebno to opredeliti na primeren način.

- 7. člen:

Razširjanje pornografskih programskih vsebin omejuje na avdiovizualne medijske storitve na zahtevo. Menimo, da je navedena omejitev povsem prestroga in neživljenjska oziroma ne vidimo pravih razlogov za takšno omejitev (to je za prepoved razširjanja televizijskih programov s tovrstnimi vsebinami). To pride še posebej do izraza v povezavi z nejasno definicijo samo po sebi in z nejasnim razlikovanjem med eksplicitnimi seksualnimi programskimi vsebinami in pornografskimi programskimi vsebinami to je razlikovanjem med pornografskimi vsebinami. Prav tako, je ta določba pravilnika iz istega razloga po našem mnenju v nasprotju s samim Zakonom o avdiovizualnih medijskih storitvah (v nadaljevanju: ZAvMS), saj le ta v 2. odstavku 14. člena jasno določa, da je razširjanje tovrstnih vsebin v televizijskih programih možno, pod pogojem, da je zagotovljena ustrezna tehnična zaščita.

Ravno tako ZAvMS zaščito z PIN ali enakovrednim zaščitnim sistemom predvideva in določa le v primerih razširjanja *»programskih vsebin, ki utegnejo škodovati telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladostnikov«* (kot so npr. pornografske programske vsebine) preko televizijskih programov ne pa tudi v primeru razširjanja preko avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo. 15. člen ZAvMS, ki ureja razširjanje tovrstnih vsebin preko avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo namreč za zaščito mladostnikov pred tovrstnimi vsebinami določa da je potrebno zagotoviti ukrepe, da bodo tovrstne vsebine *»dostopne le na način, ki zagotavlja, da jih otroci in mladostniki praviloma ne bodo mogli slišati ali videti«* in izrecno ne zahteva ali predvideva zaščite izključno s PIN ali drugim enakovrednim zaščitnim sistemom. Tako menimo, da je 7. člen akta tudi v tem delu v neskladju z zakonom. Namreč, če bi zakonodajalec želel, da je tudi avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo zahtevana zaščita s PIN ali drugim enakovrednim zaščitnim sistemom bi to v ZAvMS nedvomno tudi zapisal ali se skliceval na ustrezni odstavek 14. člena ZAvMS in tega ne bi izrecno urejal drugače.

Zgoraj izpostavljene določbe 7. člena akta (smiselno enako velja tudi za 4. odstavek 12. člena akta – iz razlogov navedenih v prejšnjem odstavku) so tako po našem mnenju v neskladju z ZAvMS in kot take neustavne.

Tako predlagamo, da se umakne omejitev razširjanja tovrstnih vsebin izključno preko avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo in se tudi v aktu uredi njihovo predvajanje v televizijskih programih ter, da se določbe o tem kakšni sistemi zaščite nas se uporabijo za razširjanje tovrstnih vsebin obravnavajo (kot to določa ZAvMS) ločeno za televizijske programe in ločeno za avdiovizualne medijske storitve na zahtevo.

Primeroma predlagamo, da se (v tem členu in v morebitnih ostalih kjer se bo uporabljal) omejitev dostopa do tovrstnih zahtev v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo uredi v skladu z ZAvMS tako, da se omejitev dostopa definira npr. *»da se dostop do tovrstnih vsebin omeji na način ki zagotavlja, da jih otroci in mladostniki praviloma ne bodo mogli slišati ali videti (kot med drugim PIN ali drug enakovredni zaščitni sistem ali v primeru dostopa preko mobilnih terminalov sistem, ki omogoča dostop le kje je naročnik ali registrirani predplačnik polnoletna oseba, ki lahko vedno zahteva popolno prepoved omogočanja dostopa do tovrstnih vsebin).*

S tem se primeroma uredi tako to, da se na televizijskih sprejemnikih zahteva za dostop do teh vsebin PIN ali drug enakovredni zaščitni sistem, s čimer se upošteva specifika tega, da je televizijski sprejemnik *»hišna naprava«*, ki jo uporablja več uporabnikov (ki so lahko polnoletni ali mladostni oziroma v običajnem gospodinjstvu mešanica obojega) in ni stalno pod nadzorom polnoletnega naročnika in kjer naročnik ni vedno tisti ki odloča ali bo njegovo uporabo omogočil drugim (potencialno mladostnim) osebam. Prav tako se uredi tudi specifika drugih naprav, primeroma mobilnih terminalov, kjer je naročnina na storitev

in mobilni terminal »osebna« oziroma »osebna naprava« to je vezana na polnoletne osebe in, ki jih imajo posamezniki pod večjim nadzorom ter sami odločajo in nadzorujejo ali in komu bodo omogočili uporabo tovrstnih naprav.

Prav tako v izogib nejasnostim in glede na obstoječe stanje tehnike predlagamo, da se pojem PIN (v tem členu in v morebitnih ostalih kjer se bo uporabljal) dopolni tako da bi se glasil »... prek dodeljenega *ali s strani uporabnika določenega* PIN...« saj sistemi, ki so do uporabnika prijaznejši le temu omogočajo, da PIN številko spremeni po svojih željah.

Menimo, da je z vidika varstva mladoletnikov, ob upoštevanju siceršnje dosegljivosti takšnih vsebin (npr. preko svetovnega spleta) in obstoječega stanja tehnike ter dosedanje samoregulacije ponudnikov na področju razširjanja tovrstnih vsebin, razumen in zadosten ukrep omejitev dostopa pri televizijskih programih preko PIN ali enakovrednega zaščitnega sistema in pri avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo na način ki zagotavlja, da jih otroci in mladoletniki praviloma ne bodo mogli slišati ali videti, kot je primeroma predlagano zgoraj.

- Odvisno od tega kaj točno vsebuje definicija eksplicitnih seksualnih programskih-vsebin bi bilo tako lahko tudi smiselno, da se določbe, ki obravnavajo razširjanje le teh in pornografskih programskih vsebin združijo v istem členu.
- 10., 11. člen in 12. člen, 1. odstavek:
Splošna pripomba, da so definicije sprejemljivega zelo ostre in stroge ter, da bodo zelo omejile prikazovanje filmov (npr. čisto običajnih akcijskih, dram, ipd.) pred 21, 22 in 24 uro. Glede na splošno dosegljivost tovrstnih ali še bolj spornih vsebin preko drugih medijev je vprašljivo ali je to smiselno.
- 12. člen 4. odstavek:
Glej zgoraj – pripombe na 7. člen akta – tudi tu veljajo vsi pomisleki glede definicije – tako niti ni jasno ali je tu predvidena omejitev smiselna, vsekakor pa je, iz razlogov pojasnjenih že pri pripombah na 7. člen akta, neustrezna ureditev načinov omejitve dostopa do tovrstnih vsebin v primeru, da se jih razširja preko avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo. Če je predlagana omejitev smiselna ne vidimo posebne potrebe po tem, da se je (še posebej glede na to, da menimo, da je določba 7. člena iz vseh zgoraj navedenih razlogov, v delu preveč omejujoča) skupaj z omejitvami glede pornografskih programskih vsebin ne uredi na enem mestu.

Predlagamo tudi, da se v akt doda tudi prehodna določba, da dostop do vsebin preko avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo ostane omogočen, za uporabnike, ki imajo dostop omogočen na dan začetka veljave akta ne glede na to ali jim je bil omogočen v skladu z zahtevami akta.

S spoštovanjem,

mag. Tomaž Pernovšek,

direktor podjetja TSmedia, d.o.o.

TSmedia